

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Część pierwsza	
TŁO TEORETYCZNE I KONCEPCJE	
1. Planowanie i gospodarka przestrzenna – geneza, pojęcia i ich istota	17
1.1. Geneza i zarys historii planowania przestrzennego	17
1.2. Planowanie przestrzenne i jego związki z innymi naukami	25
1.3. Planowanie przestrzenne jako nauka i działalność praktyczna oraz jego cele	27
1.4. Gospodarka przestrzenna a planowanie i polityka przestrzenna	30
1.5. Planowanie przestrzenne a planowanie społeczno-gospodarcze	35
2. Problemy poznawcze – podstawowe pojęcia i kategorie gospodarki przestrzennej	39
2.1. Przestrzeń: pojęcie, rodzaje, złożoność	39
2.2. Właściwości i wartości przestrzeni	44
2.3. Funkcje, zagospodarowanie obszaru i jego struktura przestrzenna	48
2.4. Ład przestrzenny	53
2.5. Zjawiska żywiołowe i konflikty w przestrzeni	57
2.6. Samoorganizacja przestrzeni i synergetyka	68
3. Prawidłowości w gospodarce przestrzennej miast i aglomeracji	75
3.1. Porządkowanie wybranych pojęć związanych z obszarami zurbanizowanymi	75
3.2. Funkcje miejskie jako funkcje metropolitalne	82
3.3. Procesy urbanizacyjne oraz problemy funkcjonowania i rozwoju aglomeracji	86
3.4. Przestrzenne ograniczenia w uzyskaniu korzyści aglomeracyjnych	95
3.5. Znaczenie infrastruktury jako czynnika rozwoju miasta	103
3.6. Struktury i modele przestrzenne miast oraz koncepcje urbanistyczne	110
4. Bariery w gospodarce przestrzennej miast	130
4.1. Pojęcie, istota i systematyzacja barier	130

4.2. Progowe ograniczenia rozwoju miast	136
4.3. Reguła koherencji lokalizacyjnej	141

Część druga

PLANOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE W POLSCE JAKO KONSEKWENCJA ROZWIĄZAŃ SYSTEMOWYCH

5. Zarys ewolucji planowania przestrzennego	145
5.1. Planowanie przestrzenne w okresie międzywojennym (lata 1918–1939)	147
5.2. Planowanie przestrzenne w okresie socjalizmu (lata 1945–1989)	151
5.3. Planowanie przestrzenne w warunkach demokratycznych (od przełomu ustrojowego 1989–1990)	158
6. Zagadnienia prawne gospodarki przestrzennej	161
6.1. Systemowe uwarunkowania prawne	161
6.2. Akty prawne oddziałujące na przekształcenia przestrzenne	164
6.3. Zakres kompetencji i pionowe związki pomiędzy szczeblami władzy publicznej	167
7. System planowania przestrzennego i gospodarki przestrzennej	170
7.1. Przedmioty planowania i gospodarki przestrzennej	172
7.2. Podmioty publiczne planowania i gospodarki przestrzennej	172
7.3. Dokumenty planistyczne	175
7.4. Relacje między elementami systemu	178
7.5. Otoczenie systemu planowania	178
7.6. Główne problemy polskiego systemu planowania i gospodarki przestrzennej	179
8. Lokalny wymiar gospodarki przestrzennej i jej rola w rozwoju miasta	182
8.1. Zadania i kompetencje samorządu gminnego w dziedzinie gospodarki przestrzennej	182
8.2. Planowanie przestrzenne w gospodarce rynkowej, jego funkcje i znaczenie dla rozwoju miasta	186
8.3. Ekonomiczne i prawne skutki uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	191
8.4. Bierna i aktywna realizacja polityki przestrzennej miasta	198

Część trzecia

STUDIUM PRZYPADKU: PROCESY URBANIZACYJNE NA OBSZARZE METROPOLITALNYM POZNANIA

9. Wyznaczanie obszaru metropolitalnego	207
9.1. Delimitacja i integracja obszarów metropolitalnych	207
9.2. Problem obszaru metropolitalnego Poznania	210
10. Rozwój przestrzenny obszaru metropolitalnego Poznania – zagadnienia wybrane	219
10.1. Struktura terytorialno-administracyjna	219

10.2. Procesy suburbanizacyjne	225
10.3. Przemiany funkcjonalno-przestrzenne	238
Podsumowanie	244
11. Kształtowanie przestrzeni i planowanie rozwoju Obszaru Metropolii Po- znań	247
11.1. Identyfikacja problemów metropolii Poznań i próby rozwiązań prawno- -instytucjonalnych	247
11.2. Planistyczne próby rozwiązywać – podejście nieformalne	253
Zakończenie	261
Bibliografia	267
Spis tabel	286
Spis rysunków	288
Summary	291